

De la velocitat a la fractura (un article d'Albert Punsola)

23/02/2005

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

"A què es refereixen amb això de 'demostrat en nombrosos estudis científics' en els anuncis de 'x'?" -pregunta la veu del noi. Immediatament, la veu de la noia li etziba: "L'efectivitat de 'x' ha estat demostrada en diversos estudis científics...". La resposta retorna la informació que estava continguda en la pregunta com si solucionés un

problema. Aquest és un anunci radiofònic dels nostres dies, un acte comunicatiu on el de menys és el contingut i el de més, la 'x' i l'esment de la ciència, la qual dona el punt de vernís que fa brillar el producte. Ho hem d'admetre dintre els paràmetres de la creativitat publicitària però, quin és el sentit de tot això? La creativitat es nodreix de l'ambient, que avui afavoreix més que mai la velocitat d'un missatge per damunt de la seva profunditat. Dos missatges són ara millor que un per molt que entre ells sumin zero. Quan els fluxos d'objectes i d'informació han de ser continus res no pot ser pitjor que la lentitud, l'aturada o la interrupció. Aquesta forma de dialogar amb el món és la pròpia d'un sistema en creixement on els recursos s'obtenen i es transformen 24 hores al dia. Progrés, canvi i acceleració són valors integrats en el subconscient col·lectiu. És així com la velocitat ha acabat per adquirir rang suprem; un fet fàcilment comprovable des del moment que descobrim que altres valors hi queden subordinats. El túnel del Carmel va fer-se malament: es va guanyar temps i es van estalviar diners... Certes jerarquies de valors funcionen sempre bé fins que un dia fallen, aleshores ningú pensa en el milió d'encerts sinó només en aquella única i fatal errada i, a més, amb una indiscutible legitimitat!. La sensació d'indefensió que es crea és generalitzada. Mentre, la percepció d'esquerdes en habitatges ja s'està multiplicant perquè hi són i perquè els ulls estan més predisposats a veure-les. Per contrarestar la sensació tenim el nostre propi coneixement que ens ajuda a tranquil·litzar-nos: sabem que certes desgràcies no són gaire habituals. Hi ha milions d'encerts, efectivament. Tot i així, el neguit persisteix quan pensem per un instant quina és la contribució de la bona sort al fet que les coses, en general, surtin bé. L'ànsia d'arribar abans és important. Aleshores potser cal aprofundir una mica més en el perquè de la velocitat i d'aquesta necessitat malaltissa de la màxima productivitat i la màxima rendibilitat, que es basen sempre en la divisa de més en menys temps. Què representa la velocitat? Patinant sobre gel fi, la seguretat que no es trenqui; davant l'amenaça mortal, la mateixa vida. La velocitat sembla ser la resposta encertada als moments de perill. Partint d'aquesta premissa, la hiperactivitat en l'individu és una clara disfunció des del moment que la quotidianitat no reclama una tensió constant. Curiosament, el que qualifiquem de patologia en la persona, adquireix una connotació positiva quan afecta a la col·lectivitat. Fins al punt que arribem a confondre-la amb la prosperitat. Hi ha pressa també per aprovar la Constitució Europea -per altra banda un tractat entre estats encara sobirans-. A mida que ens hem anat apropant al dia de la consulta a Espanya -ja resolta amb un sí- s'ha produït un fenomen destacable. A partir de la constatació del desconeixement general del procés d'integració europea s'ha decidit que calia injectar informació a la població amb un augment de dosi a cada nova punxada. En moltes discussions, per no dir ja alguns mitings o declaracions, s'han escoltat simplificacions esgarrioses i no hi ha faltat l'ús repetit de paraules-comodí que només han aportat buidor a un debat potencialment riquíssim. Es en el darrer exemple on podem començar a intuir l'estranya aliança que existeix entre la velocitat regnant i la dificultat per gestionar la complexitat creixent del món. Fins al punt que es pot arribar a sospitar que la segona genera la primera. En aquest esquema, les persones que en altres temps vivien en un univers limitat però controlat perden la seguretat dels seus referents des del moment en què aquests es fan inabastables. El fenomen ja va

ser entès i expressat per T.S. Eliot en el cèlebre poema 'On és el coneixement que hem perdut en la informació'. El que Eliot no va preveure és que els mitjans tècnics farien arribar la circulació de dades al seu paroxisme. Es destaca la fractura digital com un problema greu -i certament ho és en el sentit que és un nou factor de desigualtat- però aquesta fractura no té comparació amb la veritablement decisiva: aquella que hi ha entre el volum de coneixement que es genera i la capacitat per canalitzar-lo amb sentit, eficàcia i utilitat. La confirmació d'aquest *décalage* es troba en els esdeveniments que hem vist recentment, ja siguin petites i grans catàstrofes o projectes polítics transcendentals per a tots i cadascun de nosaltres sobre els quals la majoria de la població no ha volgut o no ha pogut decidir. La nostra velocitat de creuer ens permet lliscar com el patinador sobre el gel fi. L'aturada és fatal perquè fa que es manifesti la precària base sobre la que ens sostenim. La realitat/metàfora de l'enfonsament que acabem de contemplar a la nostra societat, a banda d'incitar a rectificacions puntuals i immediates, hauria de propiciar la reflexió sobre si realment ens interessa seguir invertint en el quant o preferim fer-ho en el com. Hi ha una anècdota real que va succeir al segle XIX quan, acabat d'inventar el telèfon, li van dir a un cèlebre escriptor nord-americà, ja gran, a fi de meravellar-lo: 'amb aquest aparell vostè podrà parlar amb persones que viuen molt lluny'. Amb cara d'escepticisme, ell va respondre: 'sí, però hi haurà coses noves de què parlar'. Aquell escriptor, sens dubte, va intuir l'inici de la Fractura.

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/de-la-velocitat-a-la-fractura-un-article-dalbert-punsola-0>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/de-la-velocitat-a-la-fractura-un-article-dalbert-punsola-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)